

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ-CULTURALĂ
ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

APARE DUMINECA
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
ARAD, STR. EMINESCU 18

REDACTOR:
Icon. Stavr. Dr. GH. CIUHANU

ABONAMENTE:
Pentru 1 an . . . lei 300
Pentru 6 luni . . . lei 150

La Dumineca Cincizecimei

— Cuvinte din cântările zilei —

Prea mărite (lucruri) au văzut astăzi toate neamurile în cetatea lui David, când Duhul Sfânt s'a pogorit în limbi de toc, precum grăitorul de Dumnezeu Luca a spus, că zice: Adunați fiind Ucenicii lui Hristos, s'a făcut sunet, ca de o suflare ce vine repede, și a umplut casa unde erau șezând. Și toți au început a grăi, cu streine graiuri, cu streine învățături, cu streine porunci ale Sfintei Treimi.

Puterea care s'a pogorit astăzi este Duhul cel bun, Duhul înțelepciunii lui Dumnezeu, Duhul cel purces din Tatăl și arătat prin Fiul, nouă credincioșilor, cel dăător de daruri, în a căror fire se sălășluște, a sfințeniei întru care se vede.

Duhul Sfânt era deapănarea, și este, și va fi: nici început având, nici încetând, ci pururea cu Tatăl și cu Fiul este împreună și împreună numărat; Viață și de viață făcător, Lumină și de lumină dăător; însuși bun și izvor de bunătate, prin Carele Tatăl se cunoaște și Fiul se proslăvește, și de toți se știe o putere, o împărăție și o închinăciune a Sfintei Treimi.

Duhul Sfânt este Lumină și Viață și Izvor viu înțelegător. Duhul înțelepciunii, Duhul înțelegerii, bun drept, înțelegător, stăpânitor, curățitor de greșeli; Dumnezeu și îndumnezeitor; foc din foc purcător; grăitor, lucrător, împărțitor de daruri, prin Carele toți Proorocii și dumnezeieștii Apostoli, împreună cu Mucenicii s'au încununat..

Necuprinsă de minte este strălucirea Duhului cea prea dumnezeiască. Căci pre cei necărturari i-a arătat rețori, cari cu cuvântul astupă gurile înțelepților înșelăciunii, și din noaptea cea adâncă scoate neamuri nenumărate.

Toate le dă Duhul Sfânt: izvorește proorocii, săvârșește preoții, pre cei necărturari, înțelepciune i-a învățat; pre Pescari, grăitori de Dumnezeu i-a arătat; toată rânduiala Bisericii alcătuște. Celace ești de o Ființă și de un scaun cu Tatăl și cu Fiul, Mângâietore, slavă Ție.

Mângâietore, Celace cu insuflarea Ta dai daruri puterilor cerești, curăță spurcăciunea cugetului meu, ca un bun, și-l umple de Sfințenia Ta!

Ceeace s'a propovăduit de demul prin lege și Prooroci, iată s'a plinit. Că s'a vărsat astăzi Darul Dumnezeescului Duh preste toți credincioșii.

Praznicul al cincizeci de zile prăznuim, și venirea

Duhului, și sorocul făgăduinței; plinirea nădejzii și Taina călă este, cât este de mare și cinstită. Pentru aceasta strigăm Ție, Făcătorule a toate: Doamne, slavă Ție.

Cu limbi de ale celorlalte neamuri ai înnoit, Hristoase, pre Ucenicii Tăi, ca și cu acelea să Te propovăduiască pre Tine Cuvântul și Dumnezeu cel fără de moarte, care dai sufletelor noastre mare milă.

Când ai trimis pre Duhul Tău, Doamne, șezând Apostolii, atunci feciorii evreești văzând s'au mirat cu spaimă, că-i auzeau pe dânșii vorbind într'alte limbi străine, precum Duhul le da lor. Că, neînvățați fiind, s'au făcut înțelepți; și pre păgâni la credință vânându-i, grăiau ca niște rețori, cele dumnezeiești. Pentru aceasta și noi strigăm Ție: Celace Te-ai arătat pre pământ și din înșelăciune ne-ai mântuit pre noi, Doamne slavă Ție.

Prea Sfinte Duhule, Celce din Tatăl purcezi și prin Fiul ai venit la Ucenicii cei necărturari, pre ceice Te-au cunoscut pre Tine (a fi) Dumnezeu, mântuiește-i și-i miluește pe toți.

Sfinte Duhule Dumnezeule, Ceta ce ești Izvor al vieții și râu de bunătați al firii, mintea mea cea omorită, făcând-o vie cu lucrarea Ta, o ridică: să cânte Dumnezeirea Ta.

Duhul cel drept și dorit nouă, purces dela Tatăl și petrecător toldeana cu noi, arzător de materia cea urită a spurcăciunilor, și curățitor de înșelăciunea gândurilor, înnoește-L, Atoșitorule, întru cele din lăuntru ale noastre, celor ce voim să-l avem în veci.

În curțile Tale, Doamne, credincioșii plecând genunchii sufletului și ai trupului, Te laudăm pe Tine Tatăl cel fără de început, și pre Fiul cel împreună fără de început, și pre Preasfântul Duh cel împreună veșnic, Carele luminează și sfințește sufletele noastre.

Dumnezeule Sfinte Duhule, Carele tuturor imparți darurile Tale și toate le faci cu voia, suflă și întru noi Darul Tău cel purtător de lumină, ca să Te slăvim pre Tine, Celace ești laudat împreună cu Tatăl și cu Fiul.

O, Duhule al înțelepciunii și al tricii de Dumnezeu, Stetnicule al adevărului și al înțelegerii, Celace dai pace, sălășluște-Te întru noi, ca sfințindu-ne cu sălășluirea Ta, de noapte mâncând, să Te slăvim pre Tine, Iubitorule de oameni.

Mântuește, Mântuitorule, pre ceice cu credință cântă venirea Ta cea cu dumnezeiască cuviință, și

curățește-i de toată spurcăciunea ca un îndurat; și i arată vrednici strălucirii Tale; și cu lumina Ta fă-i pre ei oglindă neîntinată, de Dumnezeu văzătoare.

Mântuește, Mântuitorule, din ispite pre ceice Te cunosc pre Tine Dumnezeu și slăvesc a Ta veșnicie.

Vino cătră noi, Mângăitorule, împlinind a Ta mângăere celorce cântă dumnezește slava Ta cea negrăită.

Vino la noi, Duhule Sfinte, fă ne părtași sfințeniei Tale, luminii celei neînserate, vieții celei dumnezești și împărtășirei celei de bun miros; că Tu ești Duhul adevărului, Carele dela Tatăl porcezi.

Desăvârșiți-vă, cu dumnezeescul Dar cel întru tot stăpânitor, toți câți sunteți slugitori Ființei Celei întru strălucitoare. Că Hristos, ca un Făcător de bine, minunat săvârșește și cu foc luminează spre mântuire dând tot Darul Duhului.

Redacțional

Cu acest număr se împlinesc doi ani și cinci luni, de când celce semnează aceste șire a primit asupra sa redactarea acestui organ eparhial.

În acest scurt timp, mi-am dat toate silințele să corăspund datoriiilor legate de misiunea, așa de frumoasă și importantă, a unui redactor, cât mai larg văzător și cât mai categoric în chestiunile cari-i trec pe sub condeiu.

Țin s'adaog aci, în special, absența ori cărei mărginiri cari mi-ar fi fost pusă în calea condeifului, și țin să mulțumesc, deschis, pentru acest credit moral cu care am fost tratat.

De peste-o jumătate de an, însă, am simțit greotăți de ordin sanitar, resimțite în aceste coloane și cari m'au determinat să-mi cer, încă atunci, deslegarea dela conducerea acestui organ, cece am obținut d'abia acum, prin dispoziția arhierescă No. 3216 din 20 Mai a. c., cu începere dela numărul viitor în colo.

În raporturile mele cu coloanele acestui organ și cu cetitorii lui, deci se va produce schimbarea, că numele meu va fi coborât din fruntea foii; dar mă voi strădui să rămân și pentru mai departe, în cât mai strânse legături cu coloanele revistei, precum și cu cititorii ei și, mai ales, cu colaboratorii mei de până aci, alături de cari doresc să rămân și pe mai departe, în slujba realizării aceluiași gând de bine.

Deci, nu e cazul unei despărțiri, și mai puțin al vr'unei supărări, din nici o parte, ci numai de eliberarea mea de lucrări cari pot fi îndeplinite și prin alții, pentruca să mă pot concentra în alte direcții de activitate, dupăce, încurând, prin pensionare, am să-mi pun în lucrare un nou program de activitate, cu ajutorul lui Dumnezeu.

Iconom stavrofor
Dr. Gh. Ciuhandu

„Vrem o singură Biserică“.

E o dorință a sufletului românesc curat, ce a fost strigată, pe față, la marea Adunare națională dela Alba-Iulia, în 27 Februarie a. c. Dorința aceasta a fost scrisă pe una din placartele aduse de pe sate, cu textul scris: **Avem un Dumnezeu, suntem acelaș sânge, vrem o singură Biserică.**

Gândul acesta, frumos și luminos, a fost prins, într'o cuvântare de pe dinafară de programul „oficial“ al zilei, dar care a aflat viu răsunet în sufletul obștei. Cuvântarea a ținut-o profesorul universitar, d. O. Ghibu, un temeinic cunoscător al istoriei vieții românești și mai ales al metehnelor străinismului sub raport religios. În coloanele noastre, a fost pusă chestiunea aceasta la vremea sa, îndată după adunarea dela Alba-Iulia. Acum, de acord cu acelaș gând, care este și al unuia din distinșii noștri colaboratori, semnalăm cuvântarea dlui prof. O. Ghibu, publicată în „Telegraful Român“ din 21 Mai a. c.

Cuvântarea mergea într'acolo, ca să se adune, cât mai degrabă, tot la Alba-Iulia, o mare „Adunare națională“ pentru stingerea desbinării religioase a Românilor; și aceasta restabilire a unității sufletești s'o ocrotească Majestatea Sa Regele Carol al II-lea, după asemănarea exemplului de odinioară al sfântului împărat Constantin cel Mare.

Gând frumos și luminos și binecuvântat de Dumnezeu, dacă s'ar putea realiza, cât mai degrabă, — bine înțeles peste pedecile puse în cale de ceice, din interese lăaturalnice, vor perpetuarea desbinării de până aci, sprijindu-o chiar și prin felul cum se repartizează și se utilizează anumite elemente în toate felurile de Administrația românească.

Spunem, acum, în aceasta privință, numai atât.

Text biblic

„Vă îndemn, deci, să faceți rugăciuni... pentru Rege și pentru toți care sunt în dregătorii înalte, ca să petrecem viața lină și tihnită întru toată temerea de Dumnezeu“ (I. Timotei 2. 1-2).

Străjeri,

Pacea este idealul popoarelor.

Pacea n'o primim dela oameni, ci dela Dumnezeu. Doar zice Mântuitorul: „Pacea mea o las vouă“.

Deaceia la zile mari, noi pe Dumnezeu îl rugăm pentru bună-sporirea Țării și pentru sănătatea Dregătorilor ei în frunte cu M. S. Regele. Noi știm că atâtă vreme, cât Marele Străjer va avea dela Dumnezeu

puteri, ca să străjuiască Țara noastră, vom avea și noi pace în țară și pace la hotare.

Dar pace înseamnă *disciplină, ascultare*. Nu-i de ajuns că purtați aceeași uniformă ca Marele Străjer, ci trebuie să vă formați și sufletul după voia lui: gândurile lui înalte să dea rod în inimile voastre, pentru mărirea și pacea Țării și pentru preamărirea lui Dumnezeu. Amin. (pr. p.)

„Spovedania și duhovnicia“

Dare de seamă de prof. Dr. S. Șiclovan

Acest titlu îl poartă cartea publicată, mai recent, de P. C. Sa Părintele Petre Vințilescu, Decanul Facultății de Teologie din București. Iată o nouă perla a literaturii noastre teologice, o strălucită podoabă pentru bibliotecile parohiale și preoțești, un mănunchiu de alese și prea folositoare îndrumări și lămuriri la îndemâna fieștecărui preot-duhovnic, pentru a se putea orienta în greaua și delicata sarcină de îndrumător sufletesc. Îndrumări bazate în mare parte pe metode ieșite din observațiile, experiențele și cercetările personale ale autorului.

După acea lucrare de necontestată valoare publicată mai anii trecuți: „*Preotul în fața chemării sale de păstor al sufletelor*“, P. C. Sa Păr. Decan a găsit o serie de motive, cari l-au determinat să încadreze în prelegerile de Pastorală și un curs asupra spovedaniei și să-l publice în cartea de față.

În prefață, P. C. Sa ne lămurește, că arta spovedirii nu se învață nicăiri. Cunoștințele duhovnicilor se reduc la instrucțiunile sumare din *Euhologii* și la *Exomologhitarul* lui Nicodim Aghioritul, dela finea veacului al 18-lea, cunoscut în limba românească sub titlul: *Cartea folositoare de suflet*.

De atunci regulile cuprinse în această carte n'au mai fost sistematizate, adâncite și adaptate la aspectele noi ale vieții, care își are problemele, curente, păcatele și predilecțiile ei caracteristice.

Dirijarea sufletului cere dela preot o artă a duhovniciei adică o dexteritate pedagogică personală. La noi, experiența personală a duhovnicilor n'a fost înregistrată într'o literatură privitoare la spovedanie, încât să rezulte un progres de metodă cu bază științifică.

O spiritualitate de culmi nu se poate realiza fără duhovnici pricepuți și devotați. Metodele pedagogice ale îndrumării sufletesti, în scaunul de spovedanie, își au temelul în principiile Sf. Scripturi, în doctrina și practica Bisericii. Duhovnicul, deci, trebuie să cunoască, în primul rând, normele și metodele în cari Biserica a încadrat viața și apoi se va sili s'o modeleze după tiparele propuse de Biserică. Momentul cel mai potrivit pentru aceasta lucrare e în scaunul de spovedanie.

Trecând la cuprinsul cărții, și cercetându-l mai deaproape, aflăm, pe o extenziune de peste 400 de pagini, un material bogat și ales, referitor la funcțiunile duhovnicului, ca judecător, învățător și medic sufletesc, pe cari are să le împlinească în scaunul de spovedanie. Materialul împărțit în 10 capitole este înfățișat precum urmează:

Cap. 1: Poziția preotului ca îndrumător sufletesc în tainele spovedaniei; caracterul special al conducerii spirituale la scaunul de spovedanie; conducerea premergătoare spovedaniei și însușirile duhovnicului;

Cap. 2: Termenele pentru spovedit; locul și timpul pentru spovedit și introducerea penitentului prin rugăciunile și molitfele de iertare.

Cap. 3: Materia mărturisirii; forma mărturisirii; cercetarea sau examenul de conștiință, ca pregătire pentru mărturisire; întrebările ca instrument în mărturisire; câteva reguli privitoare la arta de a întreba; întrebări privitoare la viața sexuală și întrebări în legătură cu spovedania copiilor.

Cap. 4: Intreita înfățișare a asistenței religioase-morale a duhovnicului față de penitent și îndreptarea penitentului prin învățatură.

Cap. 5: Necesitatea și valoarea unei metode de terapeutică spirituală; individualitatea morală a penitentului ca bază a sfaturilor; sfaturi cu privire la principile obiective (externe) ale păcatelor; sfaturi cu privire la cauzele subiective ale păcatelor; exercitarea voinței și angajarea hotărârii penitentului.

Cap. 6: Duhovnicirea clericilor, a candidaților la preoție și a monahilor; îndrumarea duhovnicească a celor cucernici; stări psihice particulare, cazul scrupuloșilor morali.

Cap. 7—8: Caracterul și scopul canonului sau epitimiei; epitimia, sau canoane de pocăință cu întrebuințare dublă; proporționarea sau dozarea canonului; principiul metodic în aplicarea canonului de pocăință; reparațiuni, despăgubiri și restituiri ca epitimii de pocăință; primirea și oprirea dela sf. împărtășire; reduceri de epitimii.

Cap. 9—10: Acordarea și refuzarea iertării și deslegării de păcate; secretul mărturisirii.

Prin urmare se poate convinge oricine, citind cartea aceasta, că într'ansa e vorbă de o muncă uriașă, făcută din dragoste curată față de Dumnezeu și față de mântuirea sufletelor; din dragoste care e cea mai mare poruncă a evangheliei, forță a creștinismului și plinire a toată legea. S'o primim, deci, și noi cu aceeași dragoste, s'o cetim și s'o rescitim cu zel și trageri de inimă, căci multe lucruri folositoare putem învăța dintr'ansa, pentru slujba duhovniciei. Să nu uităm, că suntem datori să avem milă față de cei păcătoși și să facem tot posibilul ca să-i salvăm dela pierire. Munca aceasta e grea, dar și răsplata e mare! Sf. Ap. Iacov zice: Fraților, de se va rătăci cineva, dintre voi dela adevăr și-l va întoarce pe el cineva, să știe că cel ce a întors pe păcătos dela rătăcire, va mântui suflet de moarte și va acoperi mulțime de păcate. (Cap. 5, v. 19—20).

Eroii*)

În aceste clipe, mintea-mi fugară sboară, către negura îndepărtatelor vremi de prigoană creștină, când mil și mil de trupuri cădeau — ca iarăși să se ridice — în chinuri groasnice, pentru mărturisirea, apărarea și dragostea Evanghellei lui Hristos. Unii, erau dați pradă leilor, pentru desfătarea setoșilor de sânge creștin: împărași păgâni, în circuri; alții, trași pe roată care le sfărteca trupurile sfinte, încălțați în papuci de fer, înroșiți în foc, bătuți cu scorpioane, iar alții unși cu smoală, făcuți torțe vii, să lumineze grădinile imperiale.

Asfel se săvârșeau sfinții martiri, eroi ai creștinismului, fie prin sabie, fie prin foc, arzând în piept

*) Rămas din Nr. trecut, în lipsă de spațiu.

de dorul focului sfânt al dragostei creștine, pentru Hristos, iar din această jertfă sfântă a lor, a eșit răspândirea și triumful religiei creștine.

Mă întorc acum, răscolind cu gândul istoria neamului nostru românesc, care e plină de jertfe, fapte mari și suferințe; mă gândesc la războaiele purtate de strămoșii noștri și mai ales la războiul cel mare, la vitejii cari și-au dat viața pentru Patrie, Neam și Biserică. Jertfa pe care au făcut-o eroii neamului nostru, pentru a ne lăsa țara aceasta mare și frumoasă, întregită, în hotarele strămoșești, e de o însemnătate mare; și oricâte laude le-am aduce, rămân neîndestulătoare.

Pentru desrobirea neamului omenesc din robia și de sub jugul păcatului în care căzuse, a fost nevoie de jertfă, care s'a dat cu prisosință, jertfa de pe Golgotha; tot așa și pentru desrobirea neamului românesc, ai cărui fii, unii dintre ei stăteau sub jugul robiei asupritoare, a streinilor de lege și de datini, robe milenară, a fost nevoie de jertfă, care s'a dat din belșug de către acești fii.

Este adevărat, că întotdeauna orice operă mare în lume, orice fapte mari, se fac prin jertfe mari. Așa și eroii noștri, fii ai gîlei străbune, pentru opera cea mare a desrobirii fraților subjugaiți, pentru mărirea Patriei și slava sfintei noastre Biserici, a fost nevoie de jertfă; și jertfa s'a dat prin sângele lor, dăruit din belșug, frământând pământul pe care călcăm. Prin sângele lor vărsat în mucnicească jertfă, s'au ridicat atât de sus în înălțimea idealului nostru național, încât cu greu, noi cei de azi, le putem înțelege fapta și pilda. Deaceia de sus din înălțimile pline de lumină, sfinte și curate, ei privesc asupra noastră, binecuvântând pe cei ce fac binele și lucrează spre fericirea Patriei, iar amarnic muștrând și blestemând pe toți aceia, cari cu nepăsare trec peste zidul de apărare făcut de ei, sau încearcă a pângări ceea ce au apărut cu sacrificiul vieții lor, Patria și Biserica. Duhul lor veghează asupra celor ce conduc, îmbărbătând și încurajând pe cei ce luptă, pentru binele și fericirea Patriei. Ei pășesc în rând cu cei ce au rămas, să ducă mai departe idealul de jertfă, religie și dreptate al Patriei sfinte.

Eroii neamului nostru, prin chinurile suferite în războiu, prin sacrificiul vieții lor, căci cine știe, prin ce coclauri de munți n'or fi zăcând oasele lor neștiute de nimeni, câți, poate, răniți, luptându-se cu moartea, n'or fi fost hrană fiarelor sălbatice, oricum s'au săvârșit, zic, sunt cel mai de preț și cel mai curat dar de jertfă, ce s'a adus până acum pe altarul Patriei, de către inșiși fiii săi.

Sunt suflet din sufletul avântat al neamului nostru, sunt stropii de sudoare și roua de sânge, pe care tot cel ce năzuește să urce pe creasta muntelui prăpăstios al biruinței, le presară la fiecare pas, pe drumul greu, sfințit de suferință. Cu sângele lor frământat cu pământul, ne-au pecetluit hrisovul dreptății noastre, ca neam de bună viță, iar cu floarea tinerețelor jertfă în lupta dârză cu vrășmașii, ne-au răscumpărat, plătind pe dreptate, dreptul nostru la viață mai omenescă și la o Românie liberă și mare.

Deaceia, o datorie sfântă a noastră de Creștini și de Români, datorie ce ni-o strigă înseși oșmintelor eroilor ce dorm sub gîle, ne-o strigă însăși jertfa cea sfântă a lor, de a ne păstra cu mare grijă, ceea ce ei au pecetluit cu sângele lor, Patria și Biserica.

Să ne ridicăm cu mîntea la sufletele martirilor

eroi, totdeauna când sufletele noastre șovăesc, să ne ridicăm la înălțimea faptelor lor mărețe, ca astfel dacă s'ar întâmpla să fim și noi chemați de Patrie, să contribuim cu brațul și cu sângele nostru, să fim la înălțimea lor, după spusa poetului că:

„Din vultur, vultur naște,
Și din stejar stejar răsare“

Vasile Șt. Guzu
student teolog—Arad

Nerușinare

Ne-am obișnuit cu țipetele, invectivele și protestele folii blăjene „Unirea“, dar iată dela o vreme începe, a început a-i ține lisonul o altă umflată „Unire“, o gazetă pentru săteni „Unirea Poporului.“

În Nr. 18 din 30 Aprilie 1939 sub titlul „Blajul, capitală de județ. S'au mutat la Blaj și Administrația Financiară și Filiala Băncii Naționale din Dicioșmărtin“, nu face altceva, decât deplânge stăpânirea fără limită și control a Mitropoliei unite asupra orașelului Blaj (interesele Mitropoliei unite primeau totdeauna intereselor orașului; și toate instituțiile de stat primărie etc., sau particulare, aveau să se închine acestor interese, altfel...) și se necăjește până la insultă pentru faptul că, prin ridicarea Blajului la rangul de capitală de județ, s'au înmulțit locuitorii — cu creștini ortodocși.

Nu pentru prima dată debitează asemenea porniri de ură. În toamna anului trecut, în legătură cu un articol despre Al. Lupeanu-Melin, totașa a găsit de bine să ocărăscă pe funcționarii de stat, cari îndrănesc să se mute în Blaj și sunt ortodocși.

Se vaită „Unirea Poporului“, că s'a schimbat Blajul din pricina ridicării sale la treapta de capitală de județ. (Deh! are o leacă de trotuar și automașină de stropit.) Că și-a pierdut farmecul, liniștea de altădată și aureola de „Betlehem al neamului românesc“(?!), pentruca, mai la urma articolului nenorocit inspirat, să se bucure că de-acum înainte are Administrație financiară și are de unde ridica bani și chiar exprimă mulțumii celor cari au urgentat aceasta schimbare. Socoteală clară! Blajul are nevoie de Administrație, adevărat de bani, dar n'are nevoie de români ortodocși.

Câtă nerușinare! Și se intitulează „Unirea Poporului“, foarte pentru săteni. Așa se cultivă spiritul de pașnică împreună viețuire în popor?!

Credem, că e timpul să se pună capăt acestor obrăznicii și să fie pus la stălp acest semănător de vrajbă și ură împotriva ortodoxiei.*)

Correspondent.

*) S'ar părea, la prima vedere, că cele spuse de corespondentul nostru au prea puțină legătură cu îndreptățirea la coloanele acestui organ local. Dar nu stă lucrul tocmai așa. Noi am mai semnalat, și alta dată, rătăcirii blăjene, de concepție și de judecată sub unghiul intereselor vitale românești: Înregistrăm și acum, bine înțeles cu regret pentru cauza românească, cele ce ni se comunică. Și ne gândim, în mod logic, la o întrebare: Cu asemenea zavistnică pornire, când se va putea ajunge, oare, la surparea păretelui desbinător dintre cele două „strane“?

Redacția.

Despre ce să predicăm?

4 Iunie, Duminica I. după Rusalii. Fiindcă în lumea Rusaliilor nu s'a vorbit despre subiectul sârbătorii, vom vorbi azi în Duminica întâia după acest marej praznic. Vom vorbi numai despre darurile Duhului Sfânt, de cari — cu toate că lumii Duhul îi este un Dumnezeu necunoscut (Fapte 17₂₃) — are mare nevoie.

Iată ce se spune în două minunate cântări dela vecernia și utrenia prasnicii Rusaliilor: Toate le dă Duhul sfânt: isvorește profeție, savârșește preoți, pe cei necărturari înțelepciune i-a învățat, pe pescari grăitori de Dumnezeu i-a arătat; toată rânduiala Bisericească alcătuește. (Stihirea dela vecernie)

„Duhul sfânt este lumină și viață și isvor și înțelegător. Duhul înțelepciunii, duhul înțelegerii, bur, drept, înțelegător, stăpânitor, curățitor de păcate, grăitor, lucrător, împărțitor de daruri. (stihirea Hvaliteilor)

Darul înțelepciunii este cel dintâi. Înțelepciune care privește și patrunde dela suprafață la adâncime, din exterior în interior. De aceasta avem noi trebuință pentru a nu uita din cauza fapturilor pe ziditorul, pentru a nu uita pentru copie, originalul frumuseții cei vecinice, pentru a nu neglija stăpânirea de noi înși ne, din cauza stăpânirii ce ni s'a dat în univers.

Înțelegerea este un dar al Duhului, prin care putem patrunde dela cele exterioare la cele interioare, dela cele văzute la cele nevăzute, dela vremelnicie la vecinicie.

Cunoașterea, care peste ipotezele și presupțiile palide ale acestei lumi, cercetează și scormonește după auzul adevărului divin. Ea ne smulge din materialism, mechanism și mamonism, conducându-ne la limanul celor spirituale, unde omul nu trăește numai cu pâine. (Mat. 4₄) Ne voartă peste principiile de viață ale intelectualismului modernizat, la principiile religioase morale trăite și arătate nouă de Hristos.

Lumina, care ne readuce din întunecul necunoștinței și ratăcirii și ne luminează ca un far calea minunată a credinții și plinirii poruncilor lui Dumnezeu.

Stăpânirea, este puterea Duhului care ne face stăpâni pe noi înși-ne și puternici împotriva uneltirilor diavolului, dându-ne curajul și putința să umblăm drept pe drumurile dreptății și adevărului, chiar când acelea sunt pietroase și mărăcinoase.

Bunătatea și dreptatea sunt tocmal darurile de cari este mai multă nevoie azi în lume în raporturile dintre indivizi și popoare. Fără spiritul bunătății și dreptății nu se va sălășlui pacea între oameni.

Grăirea de Dumnezeu și lucrarea pentru El sunt daruri cari au la bază închinarea, înțelepciunea și admirațiunea smerită față de cel ce este mai sfânt decât toți sfinții, de cel ce este în noi și deasupra noastră. Și în sfârșit, Duhul sfânt alcătuește toată rânduiala din Biserică. (Ioan 20₂₁, Luca 10₁₆, Ioan 14₂₆) Duhule al adevărului, curățește-ne de toată spurcăciunea și te sălășluiește întru noi cu toate darurile tale sfinte și sfințitoare.

Cronică

„Ziua Eroilor“ a fost serbată, și anul acesta, cu evlavie și recunoștință către pomenirea celor ce și-au jertfit viața pentru patrie

și neam. În aceea zi, serviciul divin, la catedrală, a fost săvârșit de P. Sf. Sa Părintele episcop Andrei, cu mare sobor de preoți. După slujba din catedrală, la care au asistat și reprezentanții autorităților, pe lângă mulțimea de credincioși — obștea creștinească a pornit în procesiune, la „Crucea Martirilor“, care a fost împodobită admirabil cu flori. Acolo s'a săvârșit un parasias pentru sufletele martirilor Neamului, și a cuvântat P. C. Sa păr. Florea Codreanu. Străjerii au executat, după sfârșitul serviciului, cântece patriotice, iar Muzica Regimentului 93 Infanterie a executat marșul funebru; În cortegiul mare de participanți s'au remarcat căpeteniile și reprezentanții tuturor autorităților și așezămintelor culturale, și patriotice, având în aceasta procesiune religioasă și o manifestație națională, așa de necesară și binevenită, aici la frontieră, în vremi ca cele de azi. Inregistrăm acest act, d'abia ulterior, din pricina datorii cari, în acele zile, ni-au chemat radactorul în altă parte. Manifestația noastră a impresionat și pe cei de alte credinși și sânge.

Dela moartea lui Octavian Goga împlinindu se un an, lumea românească — așezăminte de cultură și condeiele românești în prim loc — au ținut să releveze împlinirea acestui prim an dela ireparabila pierdere națională. Bine înțeles, n'au lipsit din acest concert, al durerii înfrățite cu recunoștința datornică, nici bisericile noastre, cari au înălțat rugăciuni pentru sufletul Marelui Dispărut, și în așteptarea altui hirotonit al Cerului pentru misiuni mari ca aceea, pe care O. Goga a îndeplinit-o în mijlocul și în slujba neamului său. Ca specimen despre felul în care au ținut până și revistele bisericești să facă aceasta comemorare dureroasă și pioasă în aceeași vreme, vom semnala revista bucureșteană „Fântâna Darurilor“, a părintelui *Toma Chiricuță*, care semnează primul articol de comemorare, în coloanele revistei sale (reorându-iă acum pentru apariție săptămânală, dela Ianuarie încoaci). Ceilalți, cari i-au urmat, în seria articolelor următoare, sunt: prof. univ. *Ioan Gh. Savin*, cu două articole: Un an dela moartea lui O. Goga, și: Amintiri despre O. Goga; preotul director al Seminarului central din București, *Petre Partenie Octavian Goga* și Biserica; profesorul și pedagog distins *Ion Nisipeanu*: O. Goga, educator al Neamului; *pr. Gh. Butnariu*: Credința religioasă în poesia lui O. Goga; prof. *Valeriu Grecu*: Goga oratorul; prof. *C. Dinu*: Poezia lui O. Goga; *Paul I. Papadopol*: O. Goga și lăneretul; *Leo Calmuschi*: O. Goga și muzica.

Inregistrăm acest gest din partea unei reviste de propagandă religioasă-creștină, pentru frumusețea morală a gestului în sine ca și pentru lăturea lui educativă din toate punctele de vedere.

Cu acest prilej ținem să atragem atenția specială a cititorilor noștri asupra acestei reviste, și prin acest aliniat, prin care adăogăm și o mărturisire: că, încă de mai nainte vreme, chiar ne simțiam datori să

relevăm nouile condiții, alese, de înfățișare și cuprins, ca și de distinși colaboratori noi, cari — toți și toate la olaltă — împodobesc coloanele acelei reviste.

Numele Domnului Hristos, cum trebuie scris, în românește? Ni o spune și d. T. Pisan, în însemnările sale critice din „Universul“, la adresa celor ce ni pocesc limba, în felurite chipuri. Iată, cum scrie D-Sa, în No. din 14 Aprilie a. c., sub titlul „Zăpăceala“:

„Se scrie rău. Ca nicăiri. Ca în nici o țară liberă din lume. Atât de rău, încât nu știm să scriem nici numele Domnului. Citiți ziarele care au apărut în ziua de Paști. Veți găsi: *Hristos, Cristos, Christos, Christ*: „Și lumina lui *Hristos* Celui înviat din morți“, „apostolii îl întreabă pe *Cristos*“, „credința în învierea lui *Christos*“, „întocmă după nesațiile noastre, nu după învățătura lui *Christ*“.

„Mai mult. Un ziar spune cititori lorăi: „*Christos* a înviat!“ Iar în coloana alăturată un redactor scrie: *Hristos* a înviat!“ În același ziar găsim: „în slava adusă lui *Hristos*“. Cinci rânduri mai jos, același redactor, în același articol, scrie; „...unde se cânta: „*Christos* a înviat“.

Până și Academia în ale sale *Reguli Ortografice* se învoește cu două ortografii: „Scrierile *Hristos* sau *Cristos* sunt singurele admisibile, deci nu *Christos*“. Fiindcă nu toată lumea știe, lămurim că barbarismul *admisibile* înseamnă: *care poate fi primit, de primit*.

„In grecește (*Hristos*) înseamnă *uns*. E traducerea cuvântului *Mesia*, care în limba ebraică înseamnă tot *uns*: *Unsul* Atotputernicului.

„Ni s'ar părea foarte ciudat, de sigur, dacă ar scrie unii *hrisov*, alții *crisov* și alții *chrisov*. Dar rămânem nepăsători, când numele Domnului se scrie cum îi trăsnește flecăruia prin cap: *Hristos, Cristos, Christos, Christ*“.

Încrestăm părerea corectă de mai sus, pe care o recomandăm în deobște, fără de nici o răutate.

Cursurile de vară ale Universității Populare „Nicolae Iorga“ din Vălenii-de-Munte, se vor ține între 15 Iunie — 15 August a. c., sub conducerea directă a D-lui Nicolae Iorga. În numărul viitor publicăm „prospectul“ despre condițiile în cari, cei doritori pot participa la acele cursuri ce s'au afirmat ca prilejuri foarte folositoare de sportrea cunoștințelor și a însușeștirii pentru ideea și cultura și viața românească. Atragem asupra acelor cursuri atenția preoților, profesorilor, universitarilor, și a elevilor și elevelor dela noi.

Informațiuni

Sfințirea biserici din Vuile-Fabric-Timișoara, după cum aflăm va avea loc Duminecă în 4 Iunie, săvârșindu-se de P. St. Sa. Părintele Episcop Andrei.

† Dr. Ioan Ciuca. Însemnăm cu mare regret, moartea celui ce a purtat, și aici la Arad, acest nume cinstit, de preot care, continuându-și studiile la Universitate, și încheindu-le cu Doctoratul în Drepturi, a fi-nut să-și slugească neamul, în serviciul Administrației românești. Funcționase ca primpretor în Mociu și Bistrița; apoi ca subprefect județean la Arad, mai apoi la Cluj, unde l-a ajuns moartea, în 15 Mai a. c. Era

cunoscut și apreciat ca un model de conștiință, din toate punctele de vedere; și am avut prilejul de a auzi, că în atitudinile și în cuvântările sale în contact cu populația, i se resimțea slugirea preoțească de mai nainte. Va impresiona, desigur, vestea morții sale pe toți cece l-au cunoscut și apreciat aici și în județ, mai ales că a murit în floarea bărbăției, lăsând îndurerăți pe soția sa — soră a I. P. Sfințitului Mitropolit Nicolae — și doi orfani minori. La prohodire au fost de față reprezentanți ai autorităților și multă lume. A fost înmormântat, în 17 I. c., cu mare cinste, dela biserica din Cluj — Strada Regele Ferdinand — regretat de toți cari l-au cunoscut.

Li zicem și noi creștinescul „Odihnească în pace!“

Sectarii „penticostali“ din Topolovăț au revenit la ortodoxie. E cazul unei familii ceteriste, jima, de origine din Șoimoș, mutată, cu serviciul capului familiei, la Topolovăț. Acolo li s'a dat prilejul să se apropie de Biserica noastră, mai întâi dela distanța serviciilor religioase din afară: înmormântări, procesiuni etc., până ce în cele din urmă, după bune sfăruinși ale preotului local Ciurescu, s'au lăsat readuși. După cinci luni, mama din acea familie a dorit să-și boteze noul-născutul fiu, dimpreună cu alți doi copii, în vârstă de 5 și 3 ani. Ceea ce s'a și făcut, în regulă. La botezuri, au fost nași d-l și d-na Marincu Marin, plonier major în pensie, din Lugoj, și d-l și d-na Ardelean, acar la C. F. R. în Topolovăț. Părinții sunt pe cale de convertire, și ei personal, urmând să obțină apoi binecuvântarea sfintei Biserici, prin cununie, peste căsnicia lor.

Comunicat

În conformitate cu dispoziția cuprinsă în statutele fondului de ajutor, comunicăm, că cenzurând gestiunea fondului pe exercițiul 1938/1939, l-am aflat în ordine și am constatat următorul

Bilanț:

Numerar	223875 lei	Capital...	1006270 lei
Depuneri	282200.—	Creditori	125000.—
Avansuri	1347360.—	Excedent	731315.—
Cotizații rest.	9150.—		
	1862585.—		1862585.—

Ajutoare de înmormântare	275000 lei.	Dobânzi	49938 lei
Cheltueli de adm.	13073.—	Cotizații	969450.—
Escedent	731315.—		
	1019388.—		1019388.—

Arad, la 23 Maiu 1939.

ss. Sava Tr. Seculin
președintele comisiei de control.

Nr. 3321—1939.

Comunicat

Consiliul nostru Eparhial — ținând seamă de posibilitățile de plată ale fondului eparhial preoțesc de ajutorare — cu 1 Aprilie 1939, adică pe anul bu-

getar 1939—40, având aprobarea Adunării Eparhiale, a majorat la lei 1000 lunar, ajutoarele tuturor beneficiarilor acestui fond eparhial, iar ale orfanilor rămași în sarcina fondului, la lei 500 lunar.

Cheltuielile de înmormântare ale văduvelor de preoți, pentru caz de deces, sunt fixate în suma egală cu ajutorul primit pe trei luni.

Invităm conducătorii oficiilor parohiale a comuna cele de sus, văduvelor în drept.

Arad, în 17 Maiu 1939.

† Andrei,
Episcop.

A. Pârvu,
referent eparhial.

Nr. 4119/1939.

Ordin pentru curățirea cimitirelor.

În fiecare primăvară am apelat atât la P. C. Preoți, cât și la Revizoratele școlare și Prefecturile județene din cuprinsul Eparhiei, cerând ca în colobore să curețe cimitirele, care pe alocurea sunt într-o stare jalnică și nepotrivită cu caracterul nostru de creștini, cu un adânc cult pentru morți.

Am repetat acest apel acum către Serviciul Social, care armonizează colaborarea între toate organele sociale.

Și până când Serviciul Social, va lua măsurile recerute, comunicăm P. C. Preoți, că Subinspectoratul Pregătirii Premilitare (Arad, Cercul de Recrutare), condus de Dl. Major A. Mănăllă, s'a arătat dispus să ia asupra sa sarcina curățirii cimitirelor din județul Arad.

Dreptce invităm pe P. C. Preoți, conducători ai oficiilor parohiale din județul Arad, să ceară individual concursul Subinspectoratului P. P. Arad pentru curățirea cimitirelor, indicând în cerere și felul lucrărilor (trasarea cărărilor, alinierea mormintelor etc.) ce doresc a li se face prin premilitarii subcentrului respectiv.

Lucrările din anul acesta se vor executa până la 1 Iulie a. c.

Pentru cheltuielile de împrejmuirea cimitirelor vor fi recercate primăriile comunale.

Arad în 20 Maiu 1939.

† ANDREI
Episcop.

Secția Arad din Asociația Clerului „Andrei Șaguna“.

Nr. 2/1939.

Convocare

Adunarea generală a secției Arad din Asociația Clerului „Andrei Șaguna“ se va ține, cu binecuvântarea P. S. Părinte Episcop Andrei, în ziua de **Marți, 6 Iunie 1939, orele 9 a. m.** în sala mare a Academiei Teologice din Arad.

Ordinea de zi:

1. Serviciul chemării Sfântului Duh în catedrală.
2. Deschiderea adunării.
3. Conferința Pr. Prof. Ilarion V. Felea despre „Tinerii în fața căsătoriei“.
4. Raportul casierului.

5. Raportul secretarului.

6. Raportul comisiei de control despre gestiunea fondului.

7. Propuneri, care vor fi prezentate biroului (pe adresa Oficiului Protopopesc ort. rom. Arad, Str. Meșianu 16) în scris, cu cel puțin două zile înainte de adunare.

Cucernicii preoți din Eparhia Aradului, ca membri ai acestei secții, sunt rugați să participe în număr cât mai mare.

Arad, la 16 Mai 1939.

Protopop președinte:
Florea Codreanu

Preot secretar:
Nicolae Cimpoeș

Concurs

Pentru îndeplinirea parohiei din *Ostrov*, protopopiatul Birchiș, jud. Severin, care va deveni vacantă la data de 1 Octombrie 1939 în urma pensionării preotului Iulian Popescu, în conformitate cu ordinul Ven. Consiliu eparhial Nr. 3447/1939, se publică concurs cu termen de 30 de zile.

Parohia e de clasa II.

Venitele acestei parohii sunt:

1. Sesiunea parohială 32 jugh. în estensiunea ei de astăzi și grădina parohială 1 jugh.
2. Stolele legale conform normei stolare în vigoare.

3. Salarul dela Stat, pe care parohia nu-l garantează.

4. Birul parohiei, luat din oficiu.

5. Locuință decamdată nu este.

Alesul va catehiza, fără nici o remunerație, la școala primară din loc și va achita toate impozitele către Stat și comună după beneficiul parohial.

Concurenții în conformitate cu dispozițiile ordinului Nr. 2334/1938, vor cere aprobarea Prea Sfințitului Părinte Episcop pentru a putea candida, iar cererile de concurs adresate Consiliului parohial din Ostrov, însoțite de toate actele necesare, se vor trimite Ven. Consiliu eparhial din Arad.

Cu aprobarea administratorului protopopesc și cu stricta observare a dispozițiilor art. 33 din regulamentul pentru parohii, se vor prezenta în sf. biserică din Ostrov spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorice.

Din ședința dela 20 Aprilie 1939.

Consiliul parohial

În conțelegere cu Pr. Moise Bordoș adm. ppsc.

2—3

Concurs

Pentru îndeplinirea parohiei *Micălaca nouă*, rămasă vacantă în urma pensionării preotului Romul Furdul, conform ord. Cons. Ep. Nr. 2903/1939 se publică concurs cu termen de 30 de zile.

Venitele parohiei sunt:

1. Sesiune parohială în estensiune de 26 jugh. cad.
2. Folosința casei parohiale.
3. Stolele legale.
4. Salarul dela Stat.

Parohia este de clasa I-a

Preotul va îndeplini toate agendele parohiale, va catehiza elevii școlii primare și va achita toate impozitele către Stat și comună după beneficiul său.

Cererile de concurs, însoțite de toate actele justificative și adresate consiliului parohial din Micălaca nouă, se vor înainta Ven. Consiliu Eparhial.

Micălaca-Nouă, din ședința Consiliului parohial dela 5 Martie 1939.

Consiliul parohial

In înțelegere cu P. C. Păr. F. Codreanu
protopop.

1—3

Licitație minuendă.

Consiliul parohial ort. rom. din *Beșenova Veche*, județul Timiș-Torontal, pe baza planului, devizului și a caetului de sarcini aprobat de P. S. S. Episcopul Andrei din Arad, publică licitație minuendă cu oferte închise, pe ziua de 11 Iunie 1939, orele 14 în localul Oficiului parohial ort. rom. pentru darea în întreprindere a zidirii bisericii.

1. Planul, devizul și caetul de sarcini se pot vedea în fiecare zi la Oficiul parohial din *Beșenova Veche*.

2. Toți concurenții vor depune o garanță de 5 la sută din valoarea lucrării în numerar.

3. Concurenții trebuie să posedă brevete de arhitecți și conductori arhitecți, cu obligația ca să dovedească, că au mai executat lucrări similare.

4. Spese de deplasare licitanților nu se dau.

5. Consiliul parohial își rezervă dreptul a încredința lucrările acelui arhitect sau conductor arhitect, în care va avea mai multă încredere, fără considerațiile la rezultatul licitației.

În caz că prima licitație va fi fără rezultat, se va ține o a doua licitație în ziua de 18 Iunie 1939 la același oră și în același local.

Data în ședința din 7 Mai 1939 a Consiliului parohial ort. rom. din *Beșenova Veche*.

Preot *Mircea Albu*,
președinte.

ss. *Gheorghe Răsădeanu*,
secretar.

Licitație minuendă.

Consiliul parohial ort. rom. din *Șanovița*, publică licitație pentru repararea casei parohiale, pe ziua de 4 Iunie a. c. ora 3 p. m. care va avea loc în localul casei parohiale.

Prețul reparațiunii conform devizului este 58000 lei, care se poate vedea la Oficiul parohial.

Epitropia parohială.

Ad. Nr. 90—1939.

Licitație minuendă.

Consiliul parohial ortodox român din *Nădlac*, publică licitație pentru repararea turnului și a clădi-

rilor salei bisericești pe 4 Iunie 1939 ora 15 în sala bisericii.

Devizul de 106290 Lei și condițiile de licitație se pot vedea la Oficiul parohial.

Reflectanții cu brevet vor depune garanție 5% și nu vor putea pretinde spese de deplasare.

Consiliul parohial.

Nădlac, la 22 Mai 1939.

Pr. Nicolae Mărgineanu,
cond. Oficiului parohial ort. rom.

Nr. 111/1939.

Publicațiune

Consiliul parohial ort. rom. din *Beba veche* publică din nou licitațiune publică, pe ziua de 4 Iunie a. c. ora 5 d. m. pentru lucrările de tâmplărie și zidărie de executat la casa parohială ort. română.

Licitația se va ține cu oferte închise, dar consiliul parohial își rezervă dreptul să continue licitația verbal.

Ofertanții vor depune o garanție de 5% din prețul lucrărilor oferite, în numerar sau în efecte garantate de stat.

Licitanții nu pot pretinde spese de participare.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a da lucrarea celui anteprenor, în care are mai multă încredere, fără considerare la rezultatul licitației.

Valoarea lucrărilor de tâmplar după deviz este de 45.670 lei, iar acelor de zidar de 18.000 lei.

Devizul precum și caetul de sarcini se pot vedea zilnic la oficiul parohial ort. rom. din loc.

Consiliul parohial.

Publicație de licitație

Consiliul parohial ort. rom. din *Ficdrtari* (Jud. Timiș-Torontal) publică licitație pe ziua de 11 Iunie 1939 ora 11. a. m. în conformitate cu legea Cotabilității publice, pentru văruierea, respective amenajare exterioară a sfintei biserici.

Lucrarea cuprinde zidurile și partea din zid a turnului sf. biserici.

Epitropia pune la dispoziția măiestrului materialul necesar. Epitropia nu plătește deplasări și își rezervă dreptul, ca, după desfacerea ofertelor, să continue licitația verbal, adjudecând lucrarea aceluia, în care Consiliul parohial are mai mare încredere.

Consiliul parohial